

Telegram cunsumadëures juni-luglio 2011

Priejes dl penzin tl Sudtirol

Pra la ZCS vénien ite for plu lamentanzes pervia di priejes auc dl penzin. N aspieta bele giut che l vénie fat vel' sforz per valivé ora la defrénzies danter i priejes dl penzin tl'Europa, miurà la nfurmazions sun i priejes dl penzin y razionalisà la chëutes y la rë dla stazions dal penzin. Semea che l ie éura de tò pruvedimënc almanco a livel local.

Tl cheder dl urdenamënt provinziel dl cumérz pudëssen fé valéi la ublianza per stazions dal penzin de comuniché si priejes dl penzin a na banca dac zentrela (che pudëssa avéi si sënta pra l'ASTAT). A chësta moda pudëssen ti pité ai/ala cunsumadëures de Südtirol la pusciblità de cunfrunté i priejes dl penzin atuei tl internet o tres n'aplicazion sun l fonin. N'autra pusciblità pudëssa vester nce chëla de furné a na moda da sparanië penzin - cursc debant n chësc cont pudëssa unì pitei tl zénter per la segurëza dl furné „safety park“ che n pudëssa finanzië cun i majeri davanies da pert dl Assessorat per la Finanzes tres la chëutes sun l penzin. Chësta prupostes ti à la ZCS purtà dant te na lëtra davierta al assesséur Widman, te chëla che l ie nce unit damandà de njinië ite na mëisa turonda sun chësta tematica.

Cancelazion debant dla ipoteches

Da jené dl 2011 valova: chi che ova finà de paië jù n mprést ipotecher y che ulova cancelé la ipoteca relativa messova auzé ora l tacuin y paië danter 700 y 800 euro per l'autenticazion dl notar.

Śen iel de bona nutizies per i/la cunsumadëures: l paragraf 6 dl articul 40-bis dla lege sun la unitarietà dla banches vëij danora che la pruzedura scemplificheda vénie aplicheda pra mprésć y finanziamënc, nce nia fundieres, cunzedui da banches y ntermedieres finanzieres o nce da istituc de previdëenza ai dependënc o scric ite, y che duta chësta ipoteches posse unì canceledes debant.

Lectrisc: la defendura di cunsumadëures-familia ie tl pericul

Per l „marcià de majera defendura“ iel tla Talia l'Autorità per l'energia y l gas AEEG che determinea la

cundizions cumerzieles minimes y l priesc garantì ai cunsumadëures-familia y ala pitla mprejes che ne à nia cris ora l marcià liede. Pra i tlienc dl marcià liede vëniel alincontra aplicà i priejes y la cundizions cumerzieles stabilides dai venditëures. Chisc cunsumadëures à coche sëula defendura la puscibltà de se retré tl „marcià defendù“, chësc uel dì tla cundizions economiches determinedes dal'AEEG. Te n decret legislatif iel sén udù danora che chëi/chëla cunsumadëures che à stlut jù n cuntrat sun l marcià liede ne possa nia plu jì de reviers al marcià defendù. Chësc reprejentea per i/la cunsumadëures-familia inò n iede l'abulizion de n mecanism de defendura. Ma chisc mecanisms de defendura ie de mpurtanza davia che na gran pert dla ufiertes dl marcià liede ie n media sëura la tarifes determinedes dal' AEEG. La ZCS se damanda dal guviern che i mecanisms tl setor dla lectrisc venie mantenni.

La prevenzion fej arbassé la spëises per l dutor di dënz

I cosc dl dutor di dënz possa scauscé dassënn la cassa de familia. Perchël à la ZCS nce metù n muvimenti l „compas dla tarifes“ - l servisc crià dala ZC njinià ite per l setor di dutores di dënz. La gran spëises, dantaldut chëles lieges ala proteses de dënz che ie suvënz scialdi cères, possa unì schivedes dantaldut tres na prevenzion mireda. Chësta se stiza sun trëi seves. La prima: tò demez regulerménter la placa, ajache zënza placa ne se formel deguna caries y perchël schiven nce la paradontita. La segonda seva ie la manutenzion: i fluoric ndurësc y „concia“ la sëuraspersa demineraliseda di dënz. La terza seva ie sambën n'alimentazion sana che respetea nosc dënz.

Da censië per i mutons ie la sigilazion dla sfësses di dënz. La spersa sëuravia di massleres à sfësses o de pitli fussie tlamei „fessures“. Pervia che l ie rie les neté cun l bëusc dai dënz se formel iló suvënz caries. Tres la sigilazion possen fé che chësc ne suzede nia. Chësc pruvedimént ie dantaldut de utl pra dënz che resta. La miëura ufierta per chësc ntervënt ie aldò dla nrescida dla ZC ntëur ai 20 euro per dënt.

Assegurazion per l auto: dërt a n arat

For inò suzedel che i ufizes de cërta agenzies d'assegurazion ne uel nia ti fé avëi al cunsumadëura/ala cunsumadëura si arac n cont dla respunsabltà zevila per l auto scebën che la personnes danejedes nen ebe la rejon (Regulamént dl Ministere dl Svilup Economich y dl Ministere dla Giustizia n. 287 dl 9 de dezember 2008).

L decret ministeriel n. 191 di 29 d'utober 2008 vëij danora che l'assegurazion, l'assegurà sciche nce l danejà posse tò vijion y giapé tla mans la copia dl arat – bel unfat sce l se trata de n arat medich o tecnich. La ZC ie dla minonga che uniun y uniuna dassëssa pudëi se nuzé de chësc dërt, ajache l porta pro a plu trasparëenza tl dejeujamént di caji de dann.

Cuatier sotët coche scincunda

Sce l fova te na frabica n sotët nia abità valova nchin sén la regula che la cubatura da dant univa trata ju

dal bonus de cubatura - chësc cun la motivazion: I sotët reprejentea nchin che I vën amplià na cubatura nia abitabla y nia da nuzé.

La ZCS lecorda che tl cheder dl ressanamënt energetich possa I sotët sén unì slargià nchin a 200 m³. La cubatura che fova bele dant vën detlareda abitabla sce I vën arjont l'autëzes minimes che ie de bujën. La cubatura che ie bele possa cundechël unì slargedora de 200 m³.

Publicazion eurostat di priejes dla lectrisc

N sà pu plu che bën assé che i priejes dla lectrisc tla Talia ie danter i plu cères te duta l'Europa, nce chëi per i tlienc y la tlientes privates (cialëde danter l'auter i dac dla OSZE). Dala analisa dl cunfront EUROSTAT di priejes dla lectrisc tla UE tl tëmp 1999-2010 (<http://epp.eurostat.ec.europa.eu>) iel da udëi che per i trëi ani dal 2008 al 2010 mancel per la Talia duc i dac ntan che la nfurmazions per l'ultim ann de referenza de duc i autri stac ie bele unic dac ju per ntier. Sce n tën cont dla mpurtanza de chësc cunfront tres chël che l'ie puscibl cunfronté i cosc dla lectrisc per la families ti stac defrënc ne ie chësta mancianza nia da capì! Te na lëtra davierta al Minister per l'svilup economich Romani se à la ZCS perchël damandà che chisc dac vénie publichei debota.

Bateries EHEC: la igena ie la cossa plu mpurtanta

I tuadëures ti Paejes Tudësc ne à for mo nia na resposta definitiva ala dumanda de cie che pudëssa avëi gaujà la nfezions-EHEC (escherichia coli enteroemoragica). La ZCS lecorda de respeté la regules igeniches plu mpurtantes per schivé de se taché la malatia:

- lavé la mans regulerménter – no mé do che n ie jic sun chegadoi. Dan che n scumëncia a maië o a cujiné y a manejé cun maiadives iel bon se lavé la mans sciche toca cun ega ciauda y jiefa, ma nce sce n passa da na maiadiva al'autra.
- for manejé la cérn cruva a pert de d'autra spëisa. For lavé bën verdura y versura.
- nce tres curtiei y brëies da taië su possel se sparpanië ora bateres, perchël iel for bon i lavé dan i adurvé per d'autra maiadives.
- mudé suvënz i berdons da lavé ju y da neté y i lavé almanco a 60 gradi.

A vosta dumandes n cont dla igena di alimenteres possa Ve dé resosta la cunsulënça dl'alimentazion dla ZCS.

21 de juni: codesc dl turism nuef

L codesc dl turism nuef (decret n. 79 di 23 de mei 2011) ie jit n forza ai 21 de juni; chësc dëssa defënder miec chi che ie de viac. La lege muda na lingia de regulamënc n cont dl time sharing (cuntrac de nuzeda a tëmp parziel). L se muda nce n valgun ponc n cont di pachec de viac sciche per ejëmpl che

pra la prenutazions online iel debujën de ndiché esplizitamënter la estlujion dl dërt de retrata. L vën oradechël nce udù danora esplizitamënter l dann gaujà dala feries spurzenedes (chësc univa n iede mé udù danora dala giurisdizion). Deplù n cont dl'autra nuviteies che se porta pro pervia dl codesc nuef iel da liejer sun la plata www.euroconsumatori.org .

Nibles de cënder: vosc dërc canche julëis

Cancelazions de joi per gauja de nibles de cënder vën fates „n basa a cundizions straurdeneres“. Per de tei caji vëij la normativa UE 261/2004 danora la puscibltà de crì ora danter la trascrizion dl jol apustà a n'auter jol y la renunzia al jol cun l rembursamënt dl ticket (y sce debujën l jol de reviers al aeroport da ulache n ie piei demez).

Sce l cunsumadëur/la cunsumadëura chir ora la trascrizion dl jol, ie la cumpanies de jol ubliedes a se cruziè dl'assistëenza di passajires n rapport ala dureda dl tëmp de aspiteda. Chësc ne vel nia sce l cunsumadëur/la cunsumadëura ne azetea nia la trascrizion dl ticket de jol y l/la dezid de arjonjer si travert cun d'autri mesuns de trasport.